
УДК 159.9

О.В. Данько, канд. психол. наук, ст. викл. (*XI МАУП, Хмельницький*)

КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

У сучасному світі інтенсивно розвивається процес інтеграції постіндустріальних суспільств. Сучасні демократичні тенденції вимагають від громадян не лише політичної активності, але й усвідомлення власної ролі та значення в суспільстві, а також дій відповідно до власних переконань та цінностей.

Рівень освіти в Україні є недосконалим для того, щоб повною мірою виконувати свою функцію важливого ресурсу соціально-економічного розвитку країни та підвищення добробуту її громадян. Зменшується рівень престижу освіти і науки в суспільстві [1;4]

Водночас, за час незалежності України було здійснено низку заходів, спрямованих на реформування освіти. У цей період було вжито різних заходів для реформування освіти та підвищення її якості, доступності та конкурентоспроможності.

Зміст освіти для формування поняття європейського виміру - це постійна сукупність інтегрованих знань, процес засвоєння яких створює умови для формування та розвитку цінностей і навичок, необхідних для життя в сучасному європейському співтоваристві.

Європі притаманний величезний історичний досвід у розвитку та становленні демократичних громад. Більшість європейських країн розробили спеціальні навчальні курси та видали різноманітні підручники, навчальні посібники, створили науково-методичні центри підготували педагогів для сприяння запровадження та просування регіональної європейської інтеграції

Інтеграція України до Європейського Співтовариства визнана одним із пріоритетів стратегічного розвитку: згідно з перспективним планом розвитку, Україна має гармонізувати свої соціально-економічні інститути, наблизити їх до стандартів ЄС та адаптувати до європейських вимог. Україна обирає Європу через своє геополітичне положення та спільну історію європейського культурного становлення та розвитку [5;6]

Забезпечення якості освіти в контексті європейської інтеграції є важливою складовою реформування освітніх систем країн, які прагнуть до інтеграції з Європейським Союзом. Це передбачає адаптацію національних стандартів до європейських вимог та гармонізацію

освітніх систем, щоб забезпечити визначення дипломів, мобільність студентів і викладачів, а також підвищення конкурентоспроможності випускників на європейському ринку праці.

Зміст освіти для формування поняття європейського виміру враховує наступні моменти, а саме:

- конкретно-історичний підхід: зміст освіти має формуватися таким чином, щоб вирішувати питання, найбільш актуальні для даного етапу суспільного розвитку;

- особистісно-орієнтований підхід: спрямованість освітнього процесу на інтереси особистості, формування якостей та ціннісної орієнтації відповідно до вимог європейського суспільства, з урахуванням вікових особливостей учнів та взаємозв'язку між змістом освіти і загальним контекстом освітнього процесу;

- діяльнісний підхід: спрямованість змісту освіти визначається з метою формування в особистості ідей та навичок, що сприяють соціальній активності та розвитку європейського суспільства [6;7]

На ринку освітніх послуг участь в інтеграційному процесі полягає у впровадженні європейських норм і стандартів в освіті і науці України, поширенні власних культурних і науково-технічних здобутків

Для того, щоб реалізувати завдання інтеграції вищої освіти, суспільству необхідно зрозуміти важливість освіти для його подальшого розвитку в новому тисячолітті. Необхідне якомога ширше залучення української вищої освіти до європейського інтелектуального, освітнього, наукового та технологічного простору.

Основні аспекти забезпечення якості освіти в контексті євроінтеграції включають:

1. Використання стандартів Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти та інших європейських інституцій, зокрема Європейського простору вищої освіти. Це сприяє розвитку спільних критеріїв оцінки якості освітніх програм.

2. Запровадження Академічної мобільності тобто Європейської системи трансферу та накопичення кредитів, яка дозволяє навчатися в різних країнах Європи без втрати академічних досягнень.

3. Визнання дипломів і кваліфікацій у європейських країнах. Це б дозволило отримувати рівні права для працевлаштування або продовження навчання в будь-якій країні ЄС.

4. Інтернаціоналізація освіти полягає у розвитку партнерських відносин між університетами, спільними науковими проектами та програмами обміну учасниками освітнього процесу [5;7]

Вирішальною метою забезпечення якості освіти є зміцнення Європейського простору вищої освіти та просування європейської

системи вищої освіти в рамках Болонської конвенції планується реалізація конкретних заходів, які принесуть суттєві результати вже в найближчому майбутньому:

- запровадження системи освіти, що базується на двох основних освітніх циклах: бакалаврат (бакалавр) та післядипломна освіта (магістратура)

- затвердження загальноприйнятої та порівнянної системи ступенів, включаючи запровадження стандартизованого додатку до диплома;

- зближення систем управління якістю та акредитації з метою розробки порівнянних стандартів і методологій;
використання Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) як належного засобу сприяння мобільності студентів [2;6].

Таким чином, забезпечення якості освіти в процесі євроінтеграції спрямоване на створення умов для взаємодії освітніх систем країн Європи, покращення якості підготовки фахівців та інтеграцію національних освітніх інституцій у загальноєвропейський простір.

Інформаційні джерела

1. Желуденко М.О. Зростання значущості освіти в Україні // Наука і сучасність. Збірник наукових праць Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова – К.: Логос, 2004. – Т.44. – С.36-43.

2. Імператив якості: вчимося цінувати і оцінювати вищу освіту : навч. посіб. ; [за ред. Т. Добка, М. Головянко, О. Кайкової, В. Терзіяна, Т. Тіхонена]. – Львів : Компанія «Манускрипт», 2014. – 572 с

3. Кремень В.Г. “Людина ХХІ століття навчається все життя...” // Гуманітарні науки. – 2003. - №2. – С.8-10.

4. Мороз І. Проблема інтеграції України до Європейського простору вищої освіти // Неперервна професійна освіта. – 2003. – Вип. III-IV. – С.255-260.

5. Носков В.І., Мірошніченко О.В., Кальянов А.В. Проблеми вищої освіти у контексті європейської інтеграції // Гуманітарні науки. – 2003. – №2. – С.90-93.

6. Формування європейського виміру забезпечення якості вищої освіти в контексті інтернаціоналізації освітнього простору: монографія / за заг. ред. А. А. Сбруєвої. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 254 с.

7. Якість освіти – в основі реформ освітньої галузі. Сергій Квіт [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки України. 2015. 28 серпня. Режим доступу : <http://g.ua/Dpe5>.